

เครื่องมือ

การใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผล
ฐานสมรรถนะ

สำหรับผู้สอนระดับอุดมศึกษา

อาจารย์ ดร.วัสส์พร จิโรพันธ์
รศ.ดร.กนต์ฤทัย คลังพหล
ผศ.ดร.เลอลักษณ์ โอทยานนท์
ผศ.ดร.ณุชา สลิวงค์

ตัวอย่าง เครื่องมือเพื่อวัดประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ด้านคุณลักษณะ

PLO: ผู้เรียนแสดงออกถึงการยอมรับความหลากหลายของผู้อื่น พร้อมทั้งสามารถจัดการและปรับตัวให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นในฐานะผู้นำและผู้ร่วมงานที่ดี

แบบสังเกตพฤติกรรม (Observation Checklist) (ด้านคุณลักษณะ)

รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม		หมายเหตุ
	ปฏิบัติ (1คะแนน)	ไม่ปฏิบัติ (0คะแนน)	
การยอมรับความหลากหลายของผู้อื่น			
ผู้เรียนแสดงออกถึงการเคารพความคิดเห็นและความเชื่อที่แตกต่างของเพื่อนในกลุ่ม			
ผู้เรียนเปิดกว้างและยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม ภูมิหลัง และความสามารถของเพื่อนในกลุ่ม			
ผู้เรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยไม่ตัดสินหรือวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงลบ			
การทำงานร่วมกับผู้อื่น			
ผู้เรียนทำงานร่วมกับเพื่อนในกลุ่มได้ดี มีการแบ่งหน้าที่และรับผิดชอบร่วมกัน			
ผู้เรียนให้ความช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเพื่อนต้องการความช่วยเหลือในการทำงานกลุ่ม			
เมื่อผู้เรียนทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่ม ผู้เรียนมีการรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล			
การจัดการและปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น			
เมื่อเกิดความขัดแย้งในกลุ่ม ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์			
ผู้เรียนปรับตัวเมื่อทำงานร่วมกับเพื่อนที่มีความแตกต่างทางความคิดหรือการทำงาน			
การทำงานในฐานะผู้นำและผู้ร่วมงานที่ดี			

รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม		หมายเหตุ
	ปฏิบัติ (1คะแนน)	ไม่ปฏิบัติ (0คะแนน)	
ผู้เรียนสามารถเป็นผู้นำในการจัดการงานกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ			
ผู้เรียนแสดงออกถึงความสามารถในการร่วมงานและเป็นส่วนหนึ่งของทีมได้ดี			
รวมคะแนน			

ตัวอย่าง เครื่องมือเพื่อวัดประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ด้านทักษะ

PLO: ใช้ทักษะการสอนและทักษะการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านทักษะ: มีทักษะด้านการสื่อสารทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

แบบประเมินพฤติกรรมด้านการสื่อสารทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะ		
	ดี(3คะแนน)	ปานกลาง (2คะแนน)	ต้องปรับปรุง (1 คะแนน)
นักศึกษาครูใช้ภาษาที่ชัดเจนและเข้าใจง่ายเมื่อสื่อสารกับนักเรียน			
นักศึกษาครูให้ความสำคัญกับการฟังความคิดเห็นและคำถามของนักเรียน			
นักศึกษาครูใช้เทคโนโลยี (เช่น แพลตฟอร์มออนไลน์) ในการสื่อสารกับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ			
นักศึกษาครูสามารถปรับสไตล์การสื่อสารให้เหมาะสมกับกลุ่มนักเรียนที่แตกต่างกันได้			
นักศึกษาครูใช้ภาษากาย เช่น ท่าทางและการแสดงออกเพื่อเสริมการสื่อสาร			
นักศึกษาครูสามารถจัดการกับความขัดแย้งหรือสถานการณ์ที่ตึงเครียดในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ			
นักศึกษาครูให้ข้อเสนอแนะแก่นักเรียนในรูปแบบที่สร้างสรรค์และสร้างแรงจูงใจ			
นักศึกษาครูสามารถกระตุ้นให้เกิดการสื่อสารและการมีส่วนร่วมในกลุ่มได้			
นักศึกษาครูสามารถสื่อสารเนื้อหาให้เข้าใจง่าย			
นักศึกษาครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นการคิดและการมีส่วนร่วมของนักเรียน			

ตัวอย่าง เครื่องมือเพื่อวัดประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ด้านความรู้และทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตาม
สมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ข้อ	ระดับพฤติกรรม	ข้อคำถาม
1	เข้าใจ	<p>หลังการสิ้นสุดการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แล้ว คุณครูจัดสอบปลายภาคโดยอิงตามตัวชี้วัดของหลักสูตร เพื่อเป็นการประเมินสรุปผลการเรียน จากข้อความข้างต้น เป็นการประเมินรูปแบบใด</p> <p>ก. Assessment for learning แบบอิงกลุ่ม</p> <p>ข. Assessment for learning แบบอิงเกณฑ์</p> <p>ค. Assessment of learning แบบอิงกลุ่ม</p> <p>ง. Assessment of learning แบบอิงเกณฑ์</p> <p>จ. Assessment as learning แบบอิงเกณฑ์</p>
2	เข้าใจ	<p>ข้อใด <u>ไม่ใช่</u> การประเมินที่เกิดขึ้นเป็นระยะๆ ในระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนจะได้ประเมินตนเองและแสวงหาแนวทางพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง</p> <p>ก. Assessment as Learning</p> <p>ข. Assessment for Learning</p> <p>ค. Assessment of Learning</p> <p>ง. formative Assessment</p> <p>จ. Diagnostic Assessment</p>
3	วิเคราะห์	<p>ครูยิ้ม ใช้วิธีการวัดประเมินผลหลากหลายเพื่อตรวจสอบการเรียนรู้ของนักเรียนและรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ที่แสดงถึงการเรียนรู้ของนักเรียนที่เกิดขึ้นขณะที่นักเรียนกำลังเรียน จากนั้นครูยิ้มนำข้อมูลจากการประเมินไปสะท้อนกลับให้กับนักเรียนทราบว่าขณะนี้นักเรียนรู้มากน้อยแค่ไหน และเกิดความตระหนักในการเรียนรู้เพื่อนำไปกำกับการเรียนรู้และปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเอง ครูยิ้มใช้การประเมินตรงกับข้อใดมากที่สุด</p> <p>ก. Assessment as Learning</p> <p>ข. Assessment for Learning</p> <p>ค. Assessment of Learning</p> <p>ง. formative Assessment</p> <p>จ. Diagnostic Assessment</p>

ข้อ	ระดับพฤติกรรม	ข้อคำถาม
4	วิเคราะห์	<p>ครูนุช ใช้คำถามและมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียน เพื่อประเมินความเข้าใจของนักเรียนเรื่อง การเปลี่ยนสถานะของสสาร หลังจากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการทดลองของกลุ่มตนเองหน้าชั้นเรียนเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จากข้อความข้างต้น</p> <p>ครูนุช ใช้การประเมินรูปแบบใดบ้าง</p> <p>ก. Assessment as Learning และ Assessment for Learning</p> <p>ข. Assessment for Learning และ Assessment as Learning</p> <p>ค. Assessment are Learning และ Assessment as Learning</p> <p>ง. Assessment as Learning และ Assessment are Learning</p> <p>จ. Assessment for Learning และ Assessment of Learning</p>
5	วิเคราะห์	<p>จากข้อความต่อไปนี้</p> <p>ข้อที่ 1 นักเรียนฝึกลูกฮิปโปให้ขับถ่ายเป็นที่เป็นเวลา</p> <p>ข้อที่ 2 นักเรียนสามารถบอกชื่อธงชาติแต่ละประเทศได้ถูกต้อง</p> <p>ข้อที่ 3 นักเรียนสามารถอธิบายความแตกต่างของสัตว์บกและสัตว์น้ำได้</p> <p>ข้อที่ 4 นักเรียนมีความรับผิดชอบมาเรียนตรงเวลาทุกคาบ</p> <p>ข้อใดถูกต้อง</p> <p>ก. ข้อที่ 1,2,3 พุทธิพิสัย(K) ข้อที่ 4 ทักษะพิสัย (P)</p> <p>ข. ข้อที่ 1,2,3 ทักษะพิสัย(P) ข้อที่ 4 จิตพิสัย (A)</p> <p>ค. ข้อที่ 1 พุทธิพิสัย(K) ข้อที่ 2,3 ทักษะพิสัย(P) ข้อที่ 4 จิตพิสัย (A)</p> <p>ง. ข้อที่ 1 ทักษะพิสัย(P) ข้อที่ 2,3 พุทธิพิสัย(K) ข้อที่ 4 จิตพิสัย (A)</p> <p>จ. ข้อที่ 2,3 พุทธิพิสัย(K) ข้อที่ 1,4 ทักษะพิสัย (P)</p>
6	ประเมิน	<p>คุณครูท่านใดปฏิบัติตนในการให้ข้อมูลย้อนกลับ(feedback) แก่นักเรียน ได้เหมาะสม</p> <p>ก. ครูผู้ย ให้ข้อมูลย้อนกลับผ่านผู้ปกครองของนักเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองช่วยปรับปรุงและพัฒนาการเรียนของนักเรียน</p> <p>ข. ครูยิ้มกังวลว่านักเรียนจะอ่านลายมือตนเองไม่ออกจึงให้ข้อมูลย้อนกลับด้วยวาจากับนักเรียนทุกคน(60 คน)</p> <p>ค. ครูนุช ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนหลังสอบปลายภาคและตัดเกรดเรียบร้อยแล้ว</p> <p>ง. ครูเอี้ยวให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนทั้งจุดเด่นและจุดที่ควรปรับปรุงพัฒนา</p> <p>จ. ครูยิ้มให้นักเรียนผลัดกันให้ข้อมูลย้อนกลับกันเอง โดยที่ครูจอยคอยจดบันทึกข้อมูลเพื่อนำไปแจ้งผู้ปกครอง</p>

ข้อ	ระดับพฤติกรรม	ข้อคำถาม																																	
7	นำไปใช้	<p>จากผลการพิจารณาข้อสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีรายละเอียดดังนี้</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">ข้อที่</th> <th colspan="3">คะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ</th> <th rowspan="2">IOC</th> </tr> <tr> <th>คนที่ 1</th> <th>คนที่ 2</th> <th>คนที่ 3</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>+1</td> <td>0</td> <td>+1</td> <td>0.67</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>+1</td> <td>+1</td> <td>+1</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>0</td> <td>+1</td> <td>0</td> <td>0.33</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>0</td> <td>+1</td> <td>+1</td> <td>0.67</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>+1</td> <td>-1</td> <td>-1</td> <td>0.33</td> </tr> </tbody> </table> <p>ข้อสอบข้อใดควรได้รับการแก้ไข</p> <p>ก. ข้อ 5</p> <p>ข. ข้อ 3 , 5</p> <p>ค. ข้อ 1 , 4</p> <p>ง. ข้อ 2 , 3 , 5</p> <p>จ. ข้อ 2</p>	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ			IOC	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	1	+1	0	+1	0.67	2	+1	+1	+1	1	3	0	+1	0	0.33	4	0	+1	+1	0.67	5	+1	-1	-1	0.33
ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ			IOC																															
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3																																
1	+1	0	+1	0.67																															
2	+1	+1	+1	1																															
3	0	+1	0	0.33																															
4	0	+1	+1	0.67																															
5	+1	-1	-1	0.33																															
8	นำไปใช้	<p>ข้อใดต่อไปนี้นักกล่าวถูกต้อง</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ข้อที่</th> <th>ค่า P</th> <th>ค่า r</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>0.45</td> <td>0.98</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>0.16</td> <td>0.32</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>0.95</td> <td>-0.5</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>0.26</td> <td>0.45</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>0.72</td> <td>0.82</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>0.5</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table> <p>ก. ข้อสอบข้อที่ 2 เป็นข้อที่ง่ายที่สุด</p> <p>ข. ข้อสอบข้อที่ 3 เป็นข้อสอบข้อที่ยากที่สุด</p> <p>ค. มีข้อสอบเพียง 2 ข้อ ที่ค่าอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือ ข้อสอบข้อที่ 2 และข้อที่ 4</p> <p>ง. ข้อสอบข้อที่ 1 ข้อที่ 4 และข้อที่ 5 เป็นข้อสอบที่ใช้ได้</p> <p>จ. ข้อสอบข้อที่ 4 มีค่าอำนาจจำแนกดีที่สุด</p>	ข้อที่	ค่า P	ค่า r	1	0.45	0.98	2	0.16	0.32	3	0.95	-0.5	4	0.26	0.45	5	0.72	0.82	6	0.5	0												
ข้อที่	ค่า P	ค่า r																																	
1	0.45	0.98																																	
2	0.16	0.32																																	
3	0.95	-0.5																																	
4	0.26	0.45																																	
5	0.72	0.82																																	
6	0.5	0																																	

ข้อ	ระดับพฤติกรรม	ข้อคำถาม																																																																
9	นำไปใช้	<p>ด.ญ.น้ำมนตร์ และ ด.ช.พลอย มีผลการทดสอบ 5 รายวิชา ดังต่อไปนี้</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="3">วิชา</th> <th rowspan="3">คะแนนเต็ม</th> <th rowspan="3">คะแนนเฉลี่ย</th> <th rowspan="3">ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน</th> <th colspan="4">ผลคะแนน</th> </tr> <tr> <th colspan="2">ด.ญ.น้ำมนตร์</th> <th colspan="2">ด.ช.พลอย</th> </tr> <tr> <th>คะแนนดิบ</th> <th>T-score</th> <th>คะแนนดิบ</th> <th>T-score</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ภาษาไทย</td> <td>20</td> <td>15</td> <td>1.79</td> <td>12</td> <td>33.24</td> <td>11</td> <td>27.65</td> </tr> <tr> <td>ภาษาอังกฤษ</td> <td>20</td> <td>11</td> <td>1.89</td> <td>18</td> <td>87.04</td> <td>14</td> <td>65.87</td> </tr> <tr> <td>คณิตศาสตร์</td> <td>20</td> <td>10.5</td> <td>2.4</td> <td>7</td> <td>35.42</td> <td>12</td> <td>56.25</td> </tr> <tr> <td>วิทยาศาสตร์</td> <td>20</td> <td>15</td> <td>1.99</td> <td>17</td> <td>60.05</td> <td>10</td> <td>24.87</td> </tr> <tr> <td>สังคม</td> <td>20</td> <td>9</td> <td>2.46</td> <td>15</td> <td>74.39</td> <td>16</td> <td>78.46</td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="text-align: center;">ภาพรวม</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>ข้อใดต่อไปนี้ถูกต้อง</p> <p>ก.ด.ญ. น้ำมนตร์ มีผลการสอบวิชาภาษาไทยดีที่สุดในที่สุด</p> <p>ข.ด.ช. พลอย มีผลการทดสอบวิชาวิทยาศาสตร์เพียงวิชาเดียวที่ควรปรับปรุง</p> <p>ค.ด.ญ.น้ำมนตร์ มีผลการทดสอบ 3 วิชาที่ควรพัฒนาปรับปรุง คือ วิชา คณิตศาสตร์ ไทย และ วิทยาศาสตร์</p> <p>ง.ด.ญ.น้ำมนตร์มีผลการทดสอบภาพรวมดีกว่า ด.ช.พลอย</p> <p>จ.ด.ช.พลอยมีผลการทดสอบภาพรวมดีกว่า ด.ญ.น้ำมนตร์</p>	วิชา	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ผลคะแนน				ด.ญ.น้ำมนตร์		ด.ช.พลอย		คะแนนดิบ	T-score	คะแนนดิบ	T-score	ภาษาไทย	20	15	1.79	12	33.24	11	27.65	ภาษาอังกฤษ	20	11	1.89	18	87.04	14	65.87	คณิตศาสตร์	20	10.5	2.4	7	35.42	12	56.25	วิทยาศาสตร์	20	15	1.99	17	60.05	10	24.87	สังคม	20	9	2.46	15	74.39	16	78.46	ภาพรวม							
วิชา	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย					ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ผลคะแนน																																																										
								ด.ญ.น้ำมนตร์		ด.ช.พลอย																																																								
			คะแนนดิบ	T-score	คะแนนดิบ	T-score																																																												
ภาษาไทย	20	15	1.79	12	33.24	11	27.65																																																											
ภาษาอังกฤษ	20	11	1.89	18	87.04	14	65.87																																																											
คณิตศาสตร์	20	10.5	2.4	7	35.42	12	56.25																																																											
วิทยาศาสตร์	20	15	1.99	17	60.05	10	24.87																																																											
สังคม	20	9	2.46	15	74.39	16	78.46																																																											
ภาพรวม																																																																		
10	ประเมิน	<p>เมื่อกำหนดข้อมูลที่แจกแจงความถี่มาให้ชุดหนึ่ง ผู้เรียนสามารถคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานได้ เป็นการวัดระดับพฤติกรรมระดับใดตามแนวคิดของบลูม</p> <p>ก. เข้าใจ</p> <p>ข. ประยุกต์ใช้</p> <p>ค. วิเคราะห์</p> <p>ง. ประเมินค่า</p> <p>จ. สร้างสรรค์</p>																																																																

เอกสารประกอบงานวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาเครื่องมือการวัดประเมินผล
การเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

พิมพ์ที่ ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขที่ 1
หมู่ที่ 20 กิโลเมตรที่ 48 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง
อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 13180